

**EUROPSKA KOMISIJA PROTIV
RASIZMA I NESNOŠLJIVOSTI**

OPĆA POLITIČKA PREPORUKA ECRI-JA BR. 1

**BORBA PROTIV RASIZMA,
KSENOFOBIJE, ANTISEMITIZMA
I NETRPELJIVOSTI**

DONESENA 4 LISTOPAD 1996

Strasbourg, 1996

Secretariat of ECRI
Directorate General of Human Rights and Legal Affairs
Council of Europe
F - 67075 STRASBOURG Cedex
Tel.: +33 (0) 3 88 41 29 64
Fax: +33 (0) 3 88 41 39 87
E-mail: combat.racism@coe.int

Posjetite našu Internet stranicu : www.coe.int/ecri

Europska komisija protiv rasizma i netrpeljivosti:

Podsjećajući na Deklaraciju koju su usvojili šefovi država i vlada država članica Vijeća Europe na sastanku na vrhu održanom u Beču, 8. i 9. listopada 1993. g.;

Podsjećajući da se Planom akcije za suprostavljanje rasizmu, ksenofobiji, antisemitizmu i netrpeljivosti, definiranim u okviru te Deklaracije, poziva Odbor ministara da ustanovi Europsku komisiju protiv rasizma i netrpeljivosti, s mandatom, između ostaloga, da formulira preporuke općih mjera državama članicama;

Vodeći računa o prijedlozima sadržanim u preporuci br. 1275 o borbi protiv rasizma, ksenofobije, antisemitizma i netrpeljivosti koje je usvojila Parlamentarna skupština Vijeća Europe 28. lipnja 1995. g.;

Uvjereni da učinkovito suprostavljanje rasizmu, ksenofobiji, antisemitizmu i netrpeljivosti zahtijeva trajan i sveobuhvatan pristup ostvaren kroz niz mjera koje se međusobno nadopunjavaju i jačaju te koje pokrivaju sva područja života;

Uvažavajući socijalnu, gospodarsku i pravnu različitost zemalja članica i potrebu za primjenom posebnih mjera na ovom području koje će odražavati tu raličitost;

Svjesni da se rasizmu, ksenofobiji, antisemitizmu i netrpeljivosti ne može suprostaviti samo pravnim mjerama, ali naglašavajući da su pravne mjere ipak od najveće važnosti i da neprimjena odgovarajućih postojećih zakona diskreditira sve mjere poduzete u borbi protiv rasizma i netrpeljivosti;

Podsjećajući da su srednjeročne i dugoročne preventivne strategije, koje počinjavaju poglavito na mjerama prosvjetnog karaktera, od najveće važnosti za iskorjenjivanje različitih oblika rasizma, ksenofobije, antisemitizma i netrpeljivosti i izražavajući u tom pogledu potporu inicijativama poduzetim od strane Vijeća Europe, poglavito u području školskog obrazovanja, kao i Preporuci (84)18 o podučavanju učitelja o obrazovanju za međukulturno razumijevanje, poglavito u kontestu migracija te Preporuci (85)7 o poučavanju i učenju ljudskih prava u školama;

Uvažavajući aktivnu ulogu koju mogu imati sredstva javnog priopćavanja u prilog kulture tolerancije i međusobnog razumijevanja;

U želji da se ovom prvom preporukom općih mjera, kojom se nadopunjuju drugi napori poduzimani na međunarodnoj razini, pomogne zemljama članicama u učinkovitoj borbi protiv rasizma, ksenofobije, antisemitizma i netrpeljivosti, predlažući im konkretne mjere u određenom broju naročito pertinentnih područja;

Preporučuje vladama država članica sljedeće:

A. U SVEZI ZAKONA, ZAKONSKE PRIMJENE I SUDSKIH LIJEKOVA

- Osigurati da se države obvežu, kroz svoj pravni sustav na visokoj razini, npr. kroz Ustav ili Temeljni zakon, na jednako postupanje prema svim osobama te na suprotstavljanje rasizmu, ksenofobiji, antisemitizmu i netrpeljivosti;
- Potpisati i ratificirati odgovarajuće međunarodnopravne instrumente navedene u dodatku;
- Poduzeti odgovarajuće mjere kako bi se kroz nacionalne kaznene, građanske zakone i zakone o upravi izrijekom i posebno suprotstavljalo rasizmu, ksenofobiji, antisemitizmu i netrpeljivosti, predviđajući poglavito:
 - protuzakonitost diskriminacije pri zapošljavanju i pri pružanju roba i usluga;
 - strogo kažnjavanje rasističkih ili ksenofobnih postupanja, na primjer:
 - označavajući obična kažnjiva djela s rasističkim ili ksenofobnim obilježjima kao posebna kažnjiva djela;
 - uzimajući posebno u obzir rasističke ili ksenofobne motive počinitelja krivičnog djela;
 - mogućnost podizanja optužnice za kažnjiva djela s rasističkim ili ksenofobnim obilježjima po službenoj dužnosti;
 - da, u skladu s obvezama koje su države preuzele kroz odgovarajuće međunarodne pravne instrumente, a poglavito kroz članke 10. i 11. Europske konvencije o ljudskim pravima, načini govornog, pisanog i audiovizuelnog ili drugog izražavanja, uključujući i poruke slane putem elektronskih medija, kojima se potiče mržnja, diskriminacija ili nasilje protiv rasnih, etničkih, nacionalnih ili religijskih skupina ili protiv njihovih članova na temelju njihove pripadnosti takvoj skupini, budu pravno smatrani kažnjivim djelima, te da se to podjednako odnosi i na proizvodnju, distribuciju ili skladištenje s ciljem distribucije takvih materijala;
- U skladu s gore spomenutim međunarodnim obvezama, poduzimati mjere, po potrebi i zakonske mjere, za suprotstavljanje rasističkim organizacijama - vodeći računa da one mogu predstavljati prijetnju ljudskim pravima manjinskih skupina - uključujući i zabranu rada takvih organizacija ukoliko se zaključi da bi to doprinijelo borbi protiv rasizma;
- Osigurati da široka javnost bude upoznata sa zakonskim odredbama koje se odnose na borbu protiv rasizma, ksenofobije, antisemitizma i netrpeljivosti;

- Osigurati da se kaznenom progonu kažnjivih djela s rasističkim ili ksenofobičnim obilježjima dade prioritet te da se ona energično i dosljedno progone;
- Osigurati prikupljanje i objavljivanje preciznih informacija i statističkih podataka o broju kažnjivih djela s rasističkim ili ksenofobnim obilježjima koji su prijavljeni policiji, o broju slučajeva koji su ušli u sudsku proceduru, ili o razlozima zbog kojih nisu, te o rezultatu sudskih postupaka;
- Osigurati dostupnost odgovarajuće pravne zaštite žrtvama diskriminacije, putem kaznenog zakona, zakona o upravi ili građanskog zakona, u slučajevima u kojima je moguće osigurati novčanu ili drugu naknadu;
- Osigurati dostupnost odgovarajuće pravne pomoći žrtvama diskriminacije koje zatraže pravnu zaštitu;
- Osigurati obavještenost o mogućnosti pravne zaštite i njenoj dostupnosti.

B. U SVEZI POLITIKA U ODREĐENOM BROJU PODRUČJA

- Poduzimati mjere na područjima obrazovanja i informiranja u cilju jačanja borbe protiv rasizma, ksenofobije, antisemitizma i netrpeljivosti;
- Usvajati mjere kojima se jača svijest o bogatstvu koje kulturna raznolikost donosi društvu;
- Poduzimati istraživanja obilježja, uzroka i očitovanja rasizma, ksenofobije, antisemitizma i netrpeljivosti na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini;
- Osiguravati osmišljenost školskih programa, na primjer u području poučavanja povijesti, na takav način da se njima jača poštivanje kulturne raznolikosti;
- Osmišljavati i podupirati tečajeve kojima se promiču kulturni senzibilitet, svijest o predrasudama i poznavanje pravnih aspekata diskriminacije, a namijenjeni su službenicima odgovornim za zapošljavanje i unapređenja, osobama u izravnom kontaktu s javnošću te osobama koje su u organizaciji zadužene za nadzor nad poštivanjem standarda i mjera nediskriminacije i jednakih mogućnosti;
- Osiguravati poglavito da se takvi tečajevi organiziraju i provode za policijske djelatnike, sudske činovnike, zatvorske službenike te službenike koji se bave nedržavljanima, poglavito izbjeglicama i tražiteljima azila;
- Ohrabrivati državne dužnosnike da imaju na umu potrebu promicanja tolerancije u svojim javnim izjavama;
- Osiguravati jednako postupanje policijskih djelatnika prema svim građanima i njihovo suzdržavanje od bilo kakvih postupaka koja bi imala rasistička, ksenofobna, antisemitska obilježja ili obilježja netrpeljivosti;

- Razvijati službene i neslužbene strukture za dijalog između policijskih djelatnika i predstavnika manjinskih zajednica i osiguravati postojanje stalnog mehanizma kojim se omogućuje neovisna istraga glede incidenata i konfliktnih područja između policijskih djelatnika i pripadnika manjinskih zajednica;
- Ohrabrivati zapošljavanje pripadnika manjinskih zajednica u javnim službama na svim razinama, poglavito kao policijskih djelatnika ili kao policijsko pomoćno osoblje;
- Osiguravati da sve javne ustanove kao npr. zdravstvene ustanove, ustanove za socijalnu skrb ili obrazovne ustanove budu dostupne svima bez razlike;
- Poduzimati posebne mjere, kao npr. ciljano priopćavanje informacija, kako bi se svim skupinama koje imaju pravo na uslugu tih ustanova omogućila stvarna i jednaka dostupnost tih ustanova;
- Promicati i povećavati stvarnu jednakost mogućnosti osiguravajući postojanje posebnih obrazovnih mjera kojima bi se pripadnicima manjinskih zajednica olakšao pristup tržištu rada;
- Provoditi istraživanja o diskriminatornoj praksi ili preprekama ili mehanizmima isključivanja u javnom i privatnom stambenom sektoru;
- Osiguravati da se društveni stanovi dodjeljuju na temelju objavljenih uvjeta koji se mogu opravdati, odnosno koji omogućuju jednaku dostupnost svima koji na njih imaju pravo, neovisno o njihovom etničkom porijeklu;
- S obzirom da je teško razvijati i učinkovito primjenjivati mjere u ovim područjima bez kvalitetnih podataka, u skladu s europskim zakonima, propisima i preporukama o zaštiti podataka i zaštiti privatnog života, prikupljati podatke koji omogućuju procjenu stanja i iskustava skupina naročito pogođenih rasizmom, ksenofobijom, antisemitizmom i netrpeljivošću.

DODATAK

Popis odgovarajućih međunarodnih pravnih instrumenata

- Konvencija o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda (Europska konvencija o ljudskim pravima) (1950) i dodatni protokoli
- Konvencija Ujedinjenih naroda o statusu izbjeglica (1951);
- Konvencija Međunarodne organizacije rada o diskriminaciji pri zapošljavanju i radu (1958)
- Europska socijalna povelja (1961) i dodatni protokoli
- UNESCO Konvencija protiv diskriminacije u obrazovanju (1960)
- Međunarodna konvencija o ukidanju svih oblika rasne diskriminacije (1965)
- Međunarodni pakt o ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima (1966)
- Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima (1966) i njegov prvi dodatni protokol
- Europska povelja o regionalnim ili manjinskim jezicima (1992)
- Okvirna konvencija za zaštitu nacionalnih manjina (1995)

